

Særutskrift

Arkivsaksnr: 2019/10602

Saksbehandler: Eli Grete Nisja

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	3/2021	19.02.2021

Vangrøftdalen - Kjurrudalen landskapsvernområde - nye tegninger av uthus på Rønningsvollen gnr. 131 bnr. 43 i Kjurrudalen, Os kommune. Søker: Hege Brynhildsvoll

Saksdokumenter (følger saken)

- 1 Nye tegninger av uthus på Rydningsvollen - Kjurrudalen
- 2 Supplerende opplysninger - uthus på Rydningsvollen - Kjurrudalen
- 3 Særutskrift Saksframlegg - Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde - søknad om byggetiltak på Rønningsvollen i Kjurrudalen - Os kommune 131/43

Saksopplysninger

Opprinnelig søknad av 29.8.2019 fra Hege Brynhildsvoll om riving av gammelt uthus og oppføring av nytt uthus på ny tomt på setereiendommen Rønningsvollen ble behandlet av nasjonalparkstyret i styresak 35/2019 hvor følgende vedtak ble gjort:

«Nasjonalparkstyret for Forollhogna gir Hege Brynhildsvoll dispensasjon fra verneforskriften for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde, § 3 punkt 1 til riving av det gamle uthuset og oppføring av nytt uthus på Rønningsvollen gnr. 131 bnr. 43 i Kjurrudalen, Os kommune.

Tillatelsen gjelder:

- Riving av gammelt, nedfallet uthus.
- Oppføring av nytt uthus med de samme ytre mål på 4,70 m x 5,30 m (24,9 m²) som tilstandsrapporten fra 2013.
- Nytt uthus kan tillates oppført på støpt plate, og gesimshøgde kan være inntil 2,2 m målt fra platen. Kanten på støpplaten skal forblendes med naturstein.
- Nytt uthus skal fortsatt ha funksjon som lager og uthusformål.

Vilkår for tillatelsen:

- Nye målsatte tegninger for det nye uthuset skal sendes nasjonalparkstyret for behandling etter verneforskrift før bygging kan skje.
- Nytt uthus skal plasseres mellom seterstua og seterfjøset slik det er tegnet inn på kartskisse.
- Rivingsavfall som ikke kan gjenbruks skal fraktes ut av området og deponeres på forskriftsmessig vis.
- Gjelder 3 år fra vedtaksdato dvs. dato for godkjente byggetegninger.

Tømmer og materialer fra det gamle uthuset som kan brukes videre, bør det tas vare på og gjenbrukes så langt det lar seg gjøre på seterfjøset.

Hjemmel for vedtaket:

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 5 pkt. 9 og § 48 i Naturmangfoldloven.

Begrunnelse:

Uthuset er ikke SEFRAK-registrert. I 2013 ble det gjort en tilstandsvurdering av det gamle uthuset hvor det ble beskrevet å være i en dårlig forfatning, og det ble den gang ikke gitt tilskudd til restaurering. Siden da har uthuset blitt i enda dårligere forfatning og fremstår som skjemmende for tunet. Det vil nå være en fordel for både setertunet og kulturlandskapet om bygget fjernes, og derfor gis det tillatelse til riving av bygget slik § 5 pkt. 9 i forskriften gir en åpning for.

Setertunet er ikke i dag tilknyttet aktivt landbruk, og tunet med seterstue blir i dag benyttet til fritidsbruk. Dette også ifølge de landbruksfaglige vurderingene fra Os kommune.

Det er lagt vekt på at når et gammel bygg – her uthus, rives, kan det tillates erstattet med et nytt bygg med samme mål og areal. Det vises da til oppmålingen som er gjort i forbindelse med tilstandsrapporten fra 2013 der uthuset er 4,70 m x 5,30 m (24,9 m²).

Uthuset kan tillates å få en ny plassering slik at bygningene i større grad danner et tun, og bygningsmassen på setervollen opprettholdes. Dette vil ikke kunne stride mot verneformålet for området, og vil heller ikke kunne påvirke verneverdien nevneverdig.

Dette har vært praksis ved andre tilsvarende byggesaker innenfor Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.»

I den siste tiden har det vært dialog med Malin Brynhilsvold, datter av Hege Brynhilsvold, og forvalter. Det er nå sendt inn nye byggetegninger med målene for opprinnelig uthus slik det ble satt som vilkår i vedtaket i sak 35/2019. I tillegg er det gitt supplerende opplysninger om utformingen av uthuset.

De nye byggetegningene viser imidlertid *pipe* på uthuset, og i følgeskrivet opplysningses det at i det gamle uthuset har det vært en vedfyrt takkeovn som søker ønsker å sette inn i det nye uthuset. Dette begrunnes med at de ønsker å bygge et baksterom inne i uthuset slik at denne tradisjonen kan videreføres.

I den opprinnelige søknaden av 29.8.2019 beskrives det at det er ønskelig med flere overnattingsmuligheter i uthuset, og at det derfor primært søkes om en bu for overnattingsmuligheter, sekundært om uthus.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

De innsendte byggetegningene er en oppfølging av vilkår som ble satt i styresak 35/2019, og det endrer ikke på bruken av verken hjemmelsgrunnlag eller faglige vurderinger og det vises derfor til styresak 35/2019 for både hjemmelsgrunnlag og vurderinger, jf. vedlegg 3.

Det er i vedtaket i styresak 35/2019 satt følgende vilkår «Nye målsatte tegninger for det nye uthuset skal sendes nasjonalparkstyret for behandling etter verneforskrift før bygging kan skje». Saken legges fram for behandling i arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret, jf. delegeringsreglementet pkt.4.4 av 15.06.2020.

Vurderinger

Det er i styresak 35/2019 gjort vurderinger av både rivingen og oppføringen av nytt uthus, og det er derfor ikke nødvendig å foreta samme vurderingen på nytt.

I de innsendte byggetegningene fremgår det imidlertid som *nytt* at det nå er søkes om å sette inn pipe i uthuset. Dette begrunnes med ønsket om etablering av et baksterom med takkeovn. Det må derfor gis en ytterligere vurdering av den delen av byggetiltaket.

Av tilstandsrapporten som ble utarbeidet i forbindelse med at Brynhildsvoll i 2013 søkt om UKL-tilskudd til restaurering av fjøs og uthus på Rønningsvollen framgår det ikke at det er pipe på uthuset. Heller ikke av bilder fremgår det at det er eller har vært pipe og ildsted/vedfyring i uthuset, og dette har heller ikke vært nevnt i tidligere søknad. Det er imidlertid beskrevet i tidligere søknad at det er ønskelig å få benyttet uthuset til overnatting da de mener at seterhuset på 60m² med 2 soverom etter hvert er for lite for storfamilien. Det kan være forståelse for ønsket om å kunne huse storfamilien på setra, men dette er ikke grunn god nok for å tillate økt boareal når seterstua alt er på 60 m² og setra ikke inngår i en aktiv landbruksnæring.

Samlet vurdering

De målsatte byggetegningen, med unntak av inntegnet pipe, er i tråd med det vilkåret som ble satt i styresak 35/2019.

Oppføring av pipe i uthuset vil gi uthuset en annen funksjon enn lager og uthusformål, og vil heller ikke være i tråd med nasjonalparkstyret sitt vedtak i styresak 35/2019.

Forvalter tilrår derfor arbeidsutvalget å godkjenne de nye tegningene med unntak for pipe.

Nasjonalparkforvalters innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget viser til vedtak i styresak 35/2019, og godkjenner de nye tegningene, med unntak av pipe, innsendt 24.1.2021 for oppføring av uthuset på Rønningsvollen gnr.131 bnr. 43 i Kjurrudalen.

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Nytt uthus oppføres med de samme ytre mål på 4,70 m x 5,30 m (25 m²) som tilstandsrapporten fra 2013 og målsatte byggetegninger av 24.1.2021 viser. Byggetegningene og kartskisse er en del av vedtaket.
- Nytt uthus skal fortsatt ha funksjon som *lager og uthusformål*, og ha en nøktern utforming.
- Nytt uthus kan tillates oppført på støpt plate, og gesimshøgde kan være inntil 2,2 m målt fra platen. Kanten på støpplaten skal forblendes med naturstein.
- Vindskier, vinduer og dør skal holdes i dempet farge for å unngå hyttepreg
- Det tillates *ikke* oppføring av pipe.
- Det fortutsettes at gammelt uthus er fjernet før nytt uthus tas i bruk, og melding med bilder om ferdigstilt tiltak (fjernet gammelt uthus og oppført nytt uthus) sendes til både nasjonalparkstyre og Os kommune.
- Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Følgende godkjennes i tråd med søknaden:

- Møneretningen på uthuset skal følge samme møneretning som seterstua og seterfjøset.
- Taket kan tekkes med torv og skal ha en takvinkel 22-27°, takutstikket mellom 15-25 cm og doble vindskibord
- Uthuset skal ha stående tømmermannspanel.
- Grunnmuren skal være maks. 0.6 m.

Det oppfordres til å bruke «Byggeskikkveileder for bygninger i seterlandskapet» for Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.

Hjemmel fra sak 35/2019:

«Vedtaket er gjort med hjemmel i § 5 pkt. 9 og § 48 i Naturmangfoldloven».

Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret behandler saken om byggetegninger i tråd med delegeringsreglementet pkt. 4.4 av 15.06.2020.

Begrunnelse

Avslaget om oppføring av pipe for takkeovn i uthuset begrunnelsen med at dette ikke har vært dokumentert å ha vært i uthuset tidligere, og at uthuset da vil kunne få en annen funksjon enn lager og uthusformål slik nasjonalparkstyret har godkjent i styresak 35/2019. En tillatelse til oppføring av pipe på uthus vil være en ny praksis og skape ny presedens for behandling av byggesaker innenfor både verneområdene i Forollhogna og andre tilsvarende verneområder.

Behandling

Nasjonalparkforvalters innstilling ble enstemmig vedtatt (3-0)

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget viser til vedtak i styresak 35/2019, og godkjenner de nye tegningene, med unntak av pipe, innsendt 24.1.2021 for oppføring av uthuset på Rønningsvollen gnr.131 bnr. 43 i Kjurrudalen.

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Nytt uthus oppføres med de samme ytre mål på 4,70 m x 5,30 m (25 m²) som tilstandsrapporten fra 2013 og målsatte byggetegninger av 24.1.2021 viser. Byggetegningene og kartskisse er en del av vedtaket.
- Nytt uthus skal fortsatt ha funksjon som *lager og uthusformål*, og ha en nøktern utforming.
- Nytt uthus kan tillates oppført på støpt plate, og gesimshøgde kan være inntil 2,2 m målt fra platen. Kanten på støpplaten skal forblendes med naturstein.
- Vindskier, vinduer og dør skal holdes i dempet farge for å unngå hyttepreg
- Det tillates ikke oppføring av pipe.
- Det fortutsettes at gammelt uthus er fjernet før nytt uthus tas i bruk, og melding med bilder om ferdigstilt tiltak (fjernet gammelt uthus og oppført nytt uthus) sendes til både nasjonalparkstyre og Os kommune.
- Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.

Følgende godkjennes i tråd med søknaden:

- Møneretningen på uthuset skal følge samme møneretning som seterstua og seterfjøset.
- Taket kan tekkes med torv og skal ha en takvinkel 22-27°, takutstikket mellom 15-25 cm og doble vindskibord
- Uthuset skal ha stående tømmermannspanel.
- Grunnmuren skal være maks. 0.6 m.

Det oppfordres til å bruke «Byggeskikkveileder for bygninger i seterlandskapet» for Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.

Hjemmel fra sak 35/2019:

«Vedtaket er gjort med hjemmel i § 5 pkt. 9 og § 48 i Naturmangfoldloven».

Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret behandler saken om byggetegninger i tråd med delegeringsreglementet pkt. 4.4 av 15.06.2020.

Begrunnelse

Avslaget om oppføring av pipe for takkeovn i uthuset begrunnelsen med at dette ikke har vært dokumentert å ha vært i uthuset tidligere, og at uthuset da vil kunne få en annen funksjon enn lager og uthusformål slik nasjonalparkstyret har godkjent i styresak 35/2019. En tillatelse til oppføring av pipe på uthus vil være en ny praksis og skape ny presedens for behandling av byggesaker innenfor både verneområdene i Forollhogna og andre tilsvarende verneområder.